

Wydawnictwo Helion ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel. 032 230 98 63 e-mail: helion@helion.pl

Ubuntu Linux. Ćwiczenia

Autor: Piotr Czarny ISBN: 83-246-0659-9 Format: A5, stron: 144

ion.nl

Wykorzystaj darmowy system operacyjny

- Zainstaluj i skonfiguruj Linuksa
- Połącz się z internetem
- Skorzystaj z dołączonego oprogramowania

Linux już dawno przestał być zabawką dla pasjonatów. Dynamiczny rozwój i rosnąca w ogromnym tempie popularność tego dostępnego bezpłatnie systemu operacyjnego sprawiły, że dziś jest poważną konkurencją dla systemów komercyjnych. Linux jest wykorzystywany nie tylko jako baza wydajnych i stabilnych serwerów sieciowych, ale coraz częściej także jako system operacyjny dla komputerów domowych i stacji roboczych. Wybór oprogramowania dostępnego dla Linuksa powiększa się z dnia na dzień. W sieci można znaleźć niemal wszystko – od gier po rozbudowane aplikacje graficzne i pakiety biurowe. Jednak podstawową zaletą zarówno Linuksa, jak i przeznaczonego dla niego oprogramowania jest to, że nie trzeba za nie płacić.

Książka "Ubuntu Linux. Ćwiczenia" zapozna Cię z podstawami obsługi jednej z odmian Linuksa, Ubuntu. Czytając ją i wykonując zawarte w niej ćwiczenia, dowiesz się, jak instalować system i logować się do niego. Nauczysz się korzystać z graficznego interfejsu użytkownika, przeglądać zawartość folderów na dysku i nagrywać płyty CD. Przeczytasz także o przeglądarce WWW Mozilla, korzystaniu z poczty elektronicznej, instalowaniu oprogramowania i pracy z pakietem biurowym OpenOffice.

- Instalowanie i uruchamianie systemu
- Logowanie
- Dostęp do katalogów
- Odczytywanie i nagrywanie dyskietek i płyt CD
- Konfigurowanie X-Window
- Przeglądanie stron WWW
- Drukowanie
- Edycja dokumentów tekstowych
- Instalowanie nowego oprogramowania i aktualizacji systemu

. . . and .

Rozpocznij przygodę z Linuksem

Spis treści

	Wstęp	5
Rozdział 1.	Instalacja systemu	13
	Uruchamianie Ubuntu	14
Rozdział 2.	Logowanie i wylogowywanie	21
Rozdział 3.	Pulpit i foldery	25
	Uruchamianie aplikacji	25
	Skróty do programów	28
	Preferowane aplikacje	32
	Przełącznik obszarów roboczych	33
	Pasek zadań	36
	Narzędzie powiadamiania	37
	Przeglądanie folderów	37
Rozdział 4.	Napędy	43
	Przeglądanie dyskietki	43
	Formatowanie dyskietki	48
	Foldery	50
	Zmiana praw do zasobów	53
	Czytnik płyt CD	56
	Nagrywarka płyt CD	59

Konfiguracja X Window	63
Surfowanie po sieci	83
Poczta elektroniczna	93
Drukowanie	103
Nie Word i nie Excel	109
Edycja tekstów Arkusz kalkulacyjny	110 119
Zarządzanie pakietami	127
Dziennik	131
Aktualizowanie systemu	135
Zasoby internetu	139
	Konfiguracja X Window Surfowanie po sieci Poczta elektroniczna Drukowanie Nie Word i nie Excel Edycja tekstów Arkusz kalkulacyjny Zarządzanie pakietami Dziennik Aktualizowanie systemu Zasoby internetu

Surfowanie po sieci

Wraz z systemem Linux instalowana jest również przeglądarka internetowa o nazwie Mozilla. Przypadnie ona do gustu osobom, które używały programu Netscape.

Ć W I C Z E N I E

6.1 Uruchamianie przeglądarki Mozilla

Uruchom program Mozilla.

 Kliknij widoczną na *panelu* ikonę przeglądarki Mozilla (rysunek 6.1).

Rysunek 6.1. Ikona przeglądarki stron Web

 Na ekranie wyświetlone zostało okno przeglądarki (*browser*) — rysunek 6.2.

W internecie brak jest standardu dotyczącego wielkości liter używanych na stronach Web. Zbyt małe znaki mogą być nieczytelne. Można sobie z tym poradzić, korzystając z funkcji powiększenia.

Ć W I C Z E N I E

6.2 Zmiana wielkości liter wyświetlanych w oknie przeglądarki

Wczytaj stronę Web. Wyświetl tekst w dwukrotnym powiększeniu.

Witaj w Ubuntu 6.06 LT51 - Mozilla Firefox	_ = X
<u>Plik E</u> dycja <u>W</u> idok P <u>r</u> zejdź <u>Z</u> akładki <u>N</u> arzędzia Pomo <u>c</u>	\diamond
🥠 - 🎲 - 🛃 🔕 🏠 🗋 file;///usr/share/ubuntu-artwork/home/locales/inde 💌 👁 Idź 🗔	
PGetting Started 🔂 Latest BBC Headlines	
🗘 ubuntu	•
Witaj w Ubuntu 6.06 LTS!	
powinno być dostenne bezplatnie, powinno być dostenne w lokalnym	_
jezyku, a wszyscy ludzie powinni mieć wolność dostosowywania go do	
swoich potrzeb w dowolny sposób.	
Dostęp do pomocy:	
Istnieje wiele sposobów na uzyskanie pomocy dotyczącej Ubuntu.	
Możesz uzyskać dostęp do przewodników i dokumentacji wybierając	
"Pomoc" z menu "System". Pomoc możesz również znaleźć na <u>Oficialnej</u>	-
Zakończono	

Rysunek 6.2. Okno przeglądarki Mozilla

- 1. Wczytaj stronę Web.
- 2. Zapoznaj się z jej wyglądem (rysunek 6.3).
- 3. Wybierz polecenia: Widok/Rozmiar tekstu/Zwiększ.
- 4. Tekst został powiększony (rysunek 6.4).

Czy zdarzyło Ci się kiedyś, że strona Web Cię zafascynowała? Czy chciałeś dowiedzieć się, w jaki sposób autor uzyskał taki efekt? W programie Mozilla można obejrzeć kod strony.

ĆWICZENIE

6.3 Wyświetlanie kodu strony

Wyświetl kod strony Web.

- 1. Wczytaj stronę Web.
- 2. Wybierz polecenia: Widok/Źródło strony.

Bag	owka jaworzec - Bieszczady - schronisko gorskie PTTK - noclegi - Mozilla Firefox 📃 🖻
c <u>E</u> dycja	<u>W</u> idok P <u>r</u> zejdź <u>Z</u> akładki <u>N</u> arzędzia Pomo <u>c</u>
•	😼 💿 🏠 🗋 http://www.jaworzec.com.pl/index2.php?page_id= 🔽 💿 ldź 🗔
Getting S	arted 🔊 Latest BBC Headlines
ABC	cówka PTTK
	ww.jaworzee.com.pl
0	the second
0	schronisku Galerie Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki
0	schronisku Galerie Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki Kontakt
Jajlepszą kontaktow	schronisku Galene Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki Kontakt formą kontaktu jest oczywiście osobiste przybycie do schroniska. Jeśli jednak ktoś ma ochotę ać się z nami w inny sposób, poniżej podajemy dane kontaktowe.
Jajlepszą kontaktow Adres:	Schronisku Galerie Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki Kontakt formą kontaktu jest oczywiście osobiste przybycie do schroniska. Jeśli jednak ktoś ma ochotę ać się z nami w inny sposób, poniżej podajemy dane kontaktowe. Bacówka PTTK "Jaworzec" 38-608 Wetlina k/Kalnicy woj. podkarpackie
Jajlepszą kontaktow Adres:	Schronisku Galefie Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki Kontakt formą kontaktu jest oczywiście osobiste przybycie do schroniska. Jeśli jednak ktoś ma ochotę ać się z nami w inny sposób, poniżej podajemy dane kontaktowe. Bacówka PTTK "Jaworzec" 38-608 Wetlina k/Kalnicy woj. podkarpackie UWAGA!!! Schronisko nie leży w Wetlinie! Jest położone ok. 3,5 km od Kalnicy.
Jajlepszą kontaktow Adres: telefon:	Schrönisku Galefie Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki Kontakt formą kontaktu jest oczywiście osobiste przybycie do schroniska. Jeśli jednak ktoś ma ochotę ać się z nami w inny sposób, poniżej podajemy dane kontaktowe. Bacówka PTTK "Jaworzec" 38-608 Wetlina k/Kalnicy woj. podkarpackie UWAGA!!! Schronisko nie leży w Wetlinie! Jest położone ok. 3,5 km od Kalnicy. 0606 55 23 16
Jajlepszą kontaktow Adres: telefon:	Schrönisku Galefie Do sciągnięcia Kontakt Rezerwacje Księga gosci Linki Kontakt formą kontaktu jest oczywiście osobiste przybycie do schroniska. Jeśli jednak ktoś ma ochotę ać się z nami w inny sposób, poniżej podajemy dane kontaktowe. Bacówka PTTK "Jaworzec" 38-608 Wetlina k/Kalnicy woj. podkarpackie UWAGA!!! Schronisko nie leży w Wetlinie! Jest położone ok. 3,5 km od Kalnicy. 0606 55 23 16 UWAGA!!! Czasami trzeba być bardzo cierpliwym (zasięg)!!!

Rysunek 6.3. Napisy w środkowej części strony są nieczytelne

Rysunek 6.4. Tekst po powiększeniu

3. W oknie *Source of*: widoczny będzie kod HTML strony Web (rysunek 6.5).

Rysunek 6.5. Internet od kuchni — kod strony Web

Mozilla wyposażona jest również w inne narzędzie do poznawania sekretów stron Web.

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

6.4 Wyświetlanie informacji o obrazkach publikowanych na stronach WWW

Wyświetl informacje o obrazku widocznym na stronie Web. Zapisz go na twardym dysku komputera.

- 1. Wczytaj stronę Web.
- 2. Kliknij obrazek prawym przyciskiem myszy.
- **3.** Z menu podręcznego wybierz polecenie *Właściwości* (rysunek 6.6).

Rysunek 6.6. Menu podręczne obrazka

- 4. Wyświetlone zostanie okno Właściwości elementu (rysunek 6.7).
- 5. Zamknij okno Właściwości elementu.
- 6. Kliknij obrazek prawym przyciskiem myszy.
- 7. Z menu podręcznego wybierz polecenie *Zapisz obrazek jako...* (rysunek 6.8).
- 8. Wyświetlone zostało okno *Zapisz obrazek* (rysunek 6.9). W polu *Nazwa* wpisz nazwę pliku, do którego ma zostać zapisany obrazek.
- 9. Kliknij pozycję Przeglądaj inne foldery. Wskaż folder docelowy.
- 10. Nazwa foldera docelowego pojawiła się w oknie Zapis w folderze.
- 11. Kliknij przycisk Zapisz.

Czasami w internecie trzeba długo szukać, aby znaleźć potrzebną informację. Jeżeli chcemy, aby adres ciekawej strony Web nie poszedł w zapomnienie, możemy go zapisać. Mozilla wyposażona jest w narzędzie do zapisywania adresów i zarządzania nimi.

Rysunek 6.8. Polecenie zapisu obrazka znajduje się w menu podręcznym

ćwiczenie 6.5 Tworzenie zakładki

Utwórz zakładkę do strony Web.

1. Załaduj stronę Web.

ő	Zapisz obra	izek D
Nazwa:	zima11.jpg	
Zapis w f <u>o</u> lderze:	: 🖾 Biurko 🔷	
Przeglądaj inne	foldery	
		Anuluj Zapisz

Rysunek 6.9. Zapisywanie obrazka

2. Wybierz polecenia: Zakładki/Dodaj do zakładek (rysunek 6.10).

Rysunek 6.10.	OBERŹA BIESISKO w Przysłupiu k.Cisnej - M	
Menu Zakładki	<u>P</u> lik <u>E</u> dycja <u>W</u> idok P <u>r</u> zejdź <u>Z</u> akładki <u>N</u> arzędzia Pomo <u>c</u>	
	🛆 - 🛃 👩 🏠 Dodaj do zakładek Ctrl+D	
	Dodaj wszystkie karty do zakładek	
	PGetting Started Latest Zarządzaj zakładkami	
	🖂 Program Firefox nie pozwolił 🗇 Bookmarks Toolbar Folder 🔶	
	🕞 Ubuntu and Free Software links 🕨	
	Oberia Direfox and Mozilla Links	

3. Wyświetlone zostało okno *Dodaj do zakładek* (rysunek 6.11). W polu *Nazwa* widoczny jest tytuł strony.

Rysunek 6.11.	6	Dodaj do zakładek	×
Ókno Dodaj do zakładek z ustawieniami domyślnymi	Ŋazwa: Dodaj do folder <u>u</u> :	OBERZA BIESISKO w Przysłupiu k.Cisnej	; .

- 4. Kliknij przycisk Dodaj.
- 5. Sprawdzimy, jak wygląda utworzona zakładka. Wybierz polecenie *Zakładki*. Nazwa zakładki jest identyczna z tytułem strony (rysunek 6.12). Zakładka została dodana do folderu *Zakładki*.

Ć W I C Z E N I E

6.6 Edytowanie opisu zakładki

Zmień opis zakładki.

1. Wybierz polecenia: Zakładki/Zarządzaj zakładkami.

Rysunek 6.12.	<u>Z</u> akładki <u>N</u> arzędzia Pomo <u>c</u>
Menu Zakładki	Dodaj do zakładek Ctrl+D
z nową zakładką	Dodaj wszystkie karty do zakładek
	Zarządzaj zakładkami
	🖻 Bookmarks Toolbar Folder 🔹 🕨
	🗇 Ubuntu and Free Software links 🔹 🕨
	🗁 Firefox and Mozilla Links 🔹 🕨
	📄 OBERŻA BIESISKO w Przysłupiu k.Cisnej

- 2. Wyświetlone zostanie okno z listą zakładek. Zaznacz wiersz, który chcesz edytować.
- 3. Wybierz polecenia: Zmień nazwę.
- 4. Wyświetlone zostało okno *Właściwości*. W polu *Nazwa* wpisz nowy opis zakładki.
- 5. Kliknij przycisk Ok.

Zakładki można zapisać w pliku. Ma on format *.*html*. Plik można przesłać jako załącznik do listu lub opublikować w internecie jako stronę Web.

<u>Ć W I C Z E N I E</u>

6.7 Archiwizowanie zakładek

Zapisz zakładki w pliku.

- 1. Wybierz polecenia: Zakładki/Zarządzaj zakładkami.
- 2. Wyświetlone zostanie okno Menedżer zakładek.
- 3. Wybierz polecenia: Plik/Eksportuj.
- 4. Wyświetlone zostanie okno *Eksportuj plik zakładek*.
- 5. W polu *Nazwa* wpisz nazwę pliku. Domyślnie jest to *bookmarks.html*.
- **6.** Plik zostanie zapisany do foldera domowego. Jeśli chcesz zmienić folder docelowy, kliknij pozycję *Przeglądaj inne foldery*, a następnie wybierz folder.
- 7. Kliknij przycisk Zapisz.

Nie zawsze pamiętamy o utworzeniu zakładki do strony. Na szczęście Mozilla rejestruje odwiedzane strony. Jeśli pamiętamy, kiedy odwiedziliśmy stronę, do której chcemy wrócić, możemy odnaleźć jej adres.

ĆWICZENIE

6.8 Przeglądanie historii odwiedzonych stron

Wyświetl listę stron odwiedzonych dzisiaj.

- 1. W oknie przeglądarki wybierz polecenia: Przejdź/Historia.
- 2. Wyświetlone zostanie okno *Historia* (rysunek 6.13). Kliknij w nim pozycję *Dzisiaj*.

Rysunek 6.13. Przeglądanie historii odwiedzonych stron

- 3. Kliknij ikonę plus (+) widoczną przy adresie strony.
- 4. Dwukrotnie kliknij odsyłacz.
- 5. Załadowana zostanie strona, której adres przechowywany był w folderze okna *Historia*.